

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO PETICIJŲ KOMISIJA

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO PETICIJŲ KOMISIJOS 2016 METŲ DARBO ATASKAITA

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų Komisija – tai nuolatinė Seimo komisija, sudaroma vadovaujantis Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 18 straipsniu, skelbiančiu, kad peticijų komisijos (Seimo, Vyriausybės ir savivaldybių) turi būti sudarytos iki 1999 m. spalio 1 d., o pradeda veikti nuo 1999 m. spalio 1 d.

Pagal Peticijų įstatymo 6 straipsnio 3 dalį Seimo Peticijų komisiją sudaro ir jos nuostatus tvirtina Seimas Seimo statuto nustatyta tvarka.

2016 m. Seime dirbo Seimo XII ir XIII kadencijos Seimo Peticijų Komisija (toliau – Komisija).

Seimo XII kadencijos Komisija buvo sudaryta Seimo 2012 m. lapkričio 27 d. nutarimu Nr. 24 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ iš 9 Seimo narių: Mindaugo Basčio, Vidos Marijos Čigriejienės, Petro Čimbaro, Vytauto Kamblevičiaus, Juzefo Kvetkovskio, Mildos Petrauskienės, Audronės Pitrėnienės, Egidijaus Vareikio ir Jono Varkalos. Seimo 2012 m. gruodžio 4 d. nutarimu Nr. 38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ Komisijos pirmininku buvo paskirtas Petras Čimbaras, o jo pavaduotoja – Vida Marija Čigriejienė. 2016 m. gegužės 5 d. Seimo nutarimu Nr. XII-2331 vietoje Audronės Pitrėnienės Komisijos nare buvo paskirta Vilija Filipovičienė, kuri Seimo nutarimu Nr. XII-2337 tapo Komisijos pirmininke. Seimo 2016 m. gegužės 6 d. nutarimu Nr. XII-2335 Petrui Čimbarui tapus Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininku, pagal Seimo statuto 74 straipsnio 1 dalį prieš tai, gegužės 3 d., jis buvo atleistas iš Komisijos pirmininkų – Komisijos pirmininku ar pavaduotoju negali būti Seimo valdybos ar Vyriausybės narys bei kitos komisijos ar komiteto pirmininkas ar jo pavaduotojas.

2016 m. lapkričio 14 d. naujai išrinktas XIII kadencijos Seimas susirinko į pirmąjį posėdį, o lapkričio 22 d. Seimo nutarimu Nr. 33 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos

sudarymo“ buvo sudaryta naujos Seimo kadencijos Peticijų komisija iš 10 Seimo narių: Petro Čimbaro, Arūno Gumuliausko, Juozo Imbraso, Ričardo Juškos, Rūtos Miliūtės, Česlavo Olševskio, Edmundo Pupinio, Juozo Rimkaus, Egidijaus Vareikio ir Juozo Varžgalio. 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimu Nr. XII-54 Komisijos pirmininku buvo patvirtintas Petras Čimbaras, o gruodžio 8 d. nutarimu Nr. XII-80 Komisijos pirmininko pavaduotoju buvo patvirtintas Edmundas Pupinis.

Kaip ir kasmet Komisija 2016 m. savo darbą grindė Lietuvos Respublikos Konstitucija, Peticijų įstatyme Nr. VIII-1313 nustatytais uždaviniais ir tikslais bei vadovavosi Komisijos nuostatuose Nr. VIII-1408 ir Seimo statute nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 33 straipsnio 3 dalyje skelbiama, kad piliečiams laidojama peticijos teisė, kurios įgyvendinimo tvarką nustato įstatymas. Toks įstatymas buvo priimtas 1999 m. liepos 7 d. Šiame įstatyme nustatyta, kad „peticijų komisijos – nuolatinės komisijos, kurios sprendžia kreipimosi pripažinimo peticija bei peticijų priėmimo nagrinėti klausimus, jas nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo“.

Šiame įstatyme taip pat nustatyta, kad peticijos teisė – tai yra teisė kreiptis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su siūlymais ir reikalavimais, kurių įgyvendinimui reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2006 m. sausio 26 d. nutarime „Dėl Peticijų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 10 straipsnio 4 dalies ir 16 straipsnio atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ pažymėjo, kad „konstitucinė peticijos teisė – viena iš teisių, kurias įgyvendindami piliečiai gali dalyvauti valdant savo šalį. Lietuvos, kaip ir daugelio Europos valstybių, teisės sistemose peticija paprastai suprantama kaip individualus ar kolektyvinis kreipimasis į viešosios valdžios institucijas, kuriame yra išdėstytas reikalavimas (siūlymas) spręsti tam tikrą ne tik pareiškėjui, bet ir visai visuomenei ar jos daliai svarbų klausimą, kai reikia pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį arba priimti naują teisės aktą“, t. y. peticijos esmę sudaro ne teisės akto projekto teikimas, bet reikalavimas (siūlymas) spręsti tam tikrą klausimą (svarbų jam ar visai visuomenei, ar jos daliai). Minėtame Konstitucinio Teismo nutarime taip pat pažymėta, kad „Konstitucijos 33 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos piliečių teisės kritikuoti valstybės įstaigų ar pareigūnų darbą, apskūsti jų sprendimus negalima tapatinti su Konstitucijos 33 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta piliečių peticijos teise: kiekviena iš šių teisių turi savo, tik jai būdingą turinį; tai suponuoja *inter alia* skirtingą šių teisių įgyvendinimo tvarką, taip pat kai kuriuos jų gynimo ypatumus“.

Nagrinėjant peticijų teisę, Lietuvos konstitucinėje teisėje taip pat labai svarbu ją atskirti nuo asmens skundo ar prašymo, taip pat ir nuo piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos teisės, referendumo paskelbimo iniciatyvos teisės.

Šioje ataskaitoje pateikiama 2016 m. Komisijos nagrinėtų kreipimūsi ir peticijų analizė, taip pat pridedama Komisijos 2016 m. nagrinėtų kreipimūsi ir peticijų bei dėl jų priimtų sprendimų lentelė.

Komisijos nuostatai skelbia, kad Komisijos posėdžiai organizuojami taip, kad būtų užtikrinti kreipimūsi ir peticijų nagrinėjimo terminai. Vadovaujantis šia nuostata, 2016 m. buvo sušaukta 16 Komisijos posėdžių. 2015 m. vyko 19 posėdžių, 2014 m. – 22 posėdžiai, 2013 m. – 18, 2012 m. – 21, 2011 m. – 20, 2010 m. – 15, 2009 m. – 19, 2008 m. – 18, 2007 m. – 19, 2006 m. – 26.

2016 m. buvo gauti 34 kreipimaisi. Juose buvo suformuluota 111 pasiūlymų ar reikalavimų. Palyginimui pateikiama lentelė, kurioje pateikti duomenys apie tai, kiek kreipimūsi ir peticijų buvo gauta 2001–2016 m., taip pat juose suformuluotų pasiūlymų ir reikalavimų skaičius.

Metai	Gauta kreipimūsi ar peticijų	Juose pateikta pasiūlymų ir reikalavimų
2001	47	113
2002	42	59
2003	33	53
2004	15	19
2005	38	91
2006	56	100
2007	26	71
2008	19	41
2009	39	116
2010	25	62
2011	214	263
2012	41	81
2013	53	80
2014	67	98
2015	91	389
2016	34	111

Daugiausia kreipimusi yra teikiama raštu. Nors dar 2008 m. Seimas pakeitė Peticijų įstatymą taip, kad kreipimasi galima paduoti ne tik tiesiogiai, siųsti paštu, bet ir elektroniniu būdu, iki šios dienos elektroniniu būdu kreipimuisi Komisijai teikia labai nedaug pareiškėjų. Galima spėti, kad dėl to, jog dar daug asmenų neturi elektroninio parašo. 2016 m. elektroniniu būdu buvo gauti tik 2 kreipimaisi, 2015 m. taip pat 2. Pirmą kartą elektroniniu būdu pateiktą kreipimasi Komisija gavo 2011 m.

2016 m. visus kreipimuisi pateikė Lietuvos Respublikos piliečiai, sulaukę pilnametystės. Pagal Peticijų įstatymo 2 straipsnio 2 dalį pareiškėjas – ne jaunesnis kaip 16 metų Lietuvos Respublikos pilietis ar užsienietis, nuolat gyvenantis Lietuvos Respublikoje, arba jų grupė, Peticijų įstatymo nustatyta tvarka parašę ir pateikę kreipimasi (peticiją).

Visus kreipimuisi pareiškėjai pateikė patys, o ne per atstovą. Pagal Peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 5 punktą, kreipimasi galima paduoti ir per pareiškėjo atstovą, tačiau būtina nurodyti jo vardą, pavardę, asmens kodą, gyvenamąją vietą ir, jeigu yra, telefono, telefakso numerius.

2016 m. kreipimusi daugiausia teikė vienas pilietis, tačiau buvo ir tokių kreipimusi, kuriuos pasirašė keli šimtai piliečių. Vienas jų – Tomo Žumbakio peticija „Dėl konstitucinės teisės į nemokamą mokslą visiems gerai besimokantiems studentams tinkamo įgyvendinimo“. Ją pasirašė 2097 asmenys.

2016 m. nebuvo atvejų, kai tas pats pareiškėjas teiktų labai daug kreipimusi ar peticijų. 2013 m. vienas pareiškėjas pateikė net 16 kreipimusi.

Daugumoje kreipimusi buvo pateikta po 1 ar kelis pasiūlymus. Daugiausia pasiūlymų (29) buvo suformuluoti peticijoje „Dėl Lietuvos valstybės leidžiamosios, vykdomosios, teisminės valdžios ir kitų valstybės institucijų pareigūnų aukščiausio lygio sisteminės, politinės, teisinės korupcijos ir kitų nusikaltimų, neteisėtų veiksmų ir neveikimų, funkcijų ir pareigų neatlikimo, šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos, tarptautinių sutarčių, įstatymų pažeidimų ir priesaikos sulaužymo, įvykdytos ir tęsiamos visapusiškos, absoliučios Lietuvos Respublikos piliečių diskriminacijos, šiurkščiai pažeidžiant prigimtines žmogaus teises ir laisves – teisę į nuosavybę, teisę į asmens neliečiamybę ir atimtos teisės į teismą – teisės į teisingą teismą, teisės į greitą teismą, teisės į teisminę gynybą, teisės į viešą teismą, teisės į nepriklausomą ir nešališką teismą, atimtos teisės tiesiogiai ir netiesiogiai kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą konstitucingumo kontrolės bei Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro ir jam pavaldžių prokurorų, kitų asmenų neveikimo, funkcijų ir pareigų neatlikimo“.

Pareiškėjo vadinamoje peticijoje suformuluoti tokie reikalavimai:

1. Atlikti parlamentinę kontrolę dėl Lietuvos valdžios ir valstybės pareigūnų aukščiausio lygio sisteminės politinės, teisinės korupcijos ir kitų nusikaltimų, neteisėtų veiksmų ir neveikimo, funkcijų ir pareigų neatlikimo, įvykdytų šiurkščių žmogaus teisių ir laisvių pažeidimų ir diskriminacijos, spręsti žmogaus teisių ir laisvių apsaugos ir kitus svarbius visai visuomenei klausimus, apsaugoti nepriklausomos Lietuvos valstybės konstitucinę santvarką, Lietuvos Respublikos Konstituciją ir jos saugomos vertybes, demokratiją ir suverenitetą, žmogaus teises ir laisves bei teisingumą.

2. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu oficialiai spręsti, ar leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios veikla neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir/ar nesudaro pavojaus Lietuvos nacionaliniam ir visuomenės saugumui, Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir konstitucinei santvarkai, Lietuvos valstybės nepriklausomybei, demokratijai, suverenitetui, žmogaus teisėms ir laisvėms, teisingumui ir kitoms Lietuvos Respublikos Konstitucijos saugomoms vertybėms.

3. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti ar Lietuvos valdžios ir valstybės institucijų pareigūnų bei kitų asmenų atimta iš Lietuvos Respublikos piliečių teisė tiesiogiai kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą dėl leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios, Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro ir jam pavaldžių prokurorų, kitų valdžios pareigūnų ir kitų asmenų šiurkščių žmogaus teisių ir laisvių bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimų, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos preambulėje įtvirtintiems teisingumo ir teisinės valstybės principams.

4. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios veiksmai, draudžiant Lietuvos Respublikos piliečiui Valerijui Kazakevičiui tiesiogiai ir netiesiogiai kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir/ar tokiais veiksmais leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios veiksmai ir neveikimas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

5. Pradėti apkaltos procesą dėl Lietuvos Respublikos Prezidentės Jos Ekscelencijos Dalios Grybauskaitės galimai šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimų ir priesaikos sulaužymo, veikų (veikimas ir neveikimas), turinčių aukščiausio lygio sisteminių, politinių, teisinių ir kitų nusikaltimų.

6. Garantuoti Lietuvos Respublikos Konstitucijos viršenybę teisės sistemoje ir konstitucinį teisėtumą, spręsti ar Lietuvos Respublikos Prezidentės Jos Ekscelencijos Dalios Grybauskaitės veiksmai ir neveikimas pagal pareiškėjo Valerijaus Kazakevičiaus 2015 m. sausio 15 d. Nr. 1D-204, 2015 m. sausio 21 d. Nr. 1D-287, 2015 m. sausio 21 d. Nr. 1D-288, 2015 m. sausio 26 d. Nr. 1D-

375, 2015 m. sausio 28 d. Nr. 1D-419, 2015 m. vasario 9 d. Nr. 238 1D-616, 2015 m. vasario 12 d. Nr. 1D-676, 2009 m. liepos 15 d. reg. Nr. 1D-1671, 2009 m. liepos 15 d. reg. Nr. 1D-2344, 2009 m. rugsėjo 11 d. reg. Nr. 1D-2987, 2009 m. lapkričio 9 d. reg. Nr. 1D-4029, 2009 m. gruodžio 14 d. reg. Nr. 1D-4851 pareiškimus, prašymus ir skundus, pateiktus Lietuvos Respublikos Prezidentei, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos viršenybės, teisingumo ir teisinės valstybės, demokratijos ir suvereniteto, žmogaus teisių ir laisvių apsaugos, nepiktnaudžiavimo valdžia principams ir/ar Lietuvos Respublikos Prezidentė Jos Ekscelencija Dalia Grybauskaitė nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir sulaužė duotą Lietuvos Respublikos Prezidento priesaiką.

7. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą prašant spręsti, ar Lietuvos Respublikos Prezidentės Jos Ekscelencijos Dalios Grybauskaitės priimtas 2014 m. rugpjūčio 29 d. dekretas Nr. IK-53 „Dėl Dariaus Valio grąžinimo į Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareigas“ neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7 straipsnio 1 ir 2 dalims bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos preambulėje įtvirtintiems teisingumo ir teisinės valstybės principams.

8. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar 2015 m. gruodžio 29 d. Lietuvos Respublikos Prezidentės Jos Ekscelencijos Dalios Grybauskaitės pasirašytas dekretas Nr. 1K-513 „Dėl Evaldo Pašilio skyrimo Lietuvos Respublikos generaliniu prokuroru ir kvalifikacinio rango suteikimo“ savo turiniu ir priėmimo tvarka neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7 straipsnio 1 ir 2 dalims bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos viršenybės, teisingumo ir teisinės valstybės, demokratijos, suvereniteto, nepiktnaudžiavimo valdžia ir kitiems konstituciniams principams.

9. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar 2015 m. vasario 2 d. Lietuvos Respublikos Prezidentės Jos Ekscelencijos Dalios Grybauskaitės pasirašytas dekretas Nr. 1K-543 „Dėl Žydrūno Radišausko skyrimo Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pavaduotoju ir kvalifikacinio rango suteikimo“ savo turiniu ir priėmimo tvarka neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7 straipsnio 1 ir 2 dalims bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos viršenybės, teisingumo ir teisinės valstybės, demokratijos, suvereniteto, nepiktnaudžiavimo valdžia ir kitiems konstituciniams principams.

10. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar Lietuvos Respublikos Prezidentės Jos Ekscelencijos Dalios Grybauskaitės 2014 m. rugsėjo 16 d. pasirašytas dekretas Nr. IK-79, kuriuo perkėlė teisėją Gintarą Dzedulionį iš Vilniaus apygardos administracinio teismo į Vilniaus apygardos teismą, savo turiniu ir priėmimo tvarka neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7 straipsnio 1 ir 2 dalims bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos

viršenybės, teisingumo ir teisinės valstybės, demokratijos, suvereniteto, nepiktinaudžiavimo valdžia ir kitiems konstituciniams principams.

11. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar Lietuvos Respublikos Prezidentės Jos Ekscelencijos Dalios Grybauskaitės 2010 m. balandžio 16 d. pasirašytas dekretas Nr. 1K-341, kuriuo Algimantas Valantinas paskirtas Vilniaus miesto 2-o apylinkės teismo teisėju, savo turiniu ir priėmimo tvarka galimai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7 straipsnio 1 ir 2 dalims bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos preambulėje įtvirtintiems teisingumo ir teisinės valstybės principams.

12. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar Lietuvos Respublikos Prezidentės Jos Ekscelencijos Dalios Grybauskaitės 2012 m. gegužės 2 d. pasirašytas dekretas Nr. IK-1048, kuriuo Algimantas Valantinas paskirtas Vilniaus apygardos teismo teisėju, savo turiniu ir priėmimo tvarka galimai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7 straipsnio 1 ir 2 dalims bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos preambulėje įtvirtintiems teisingumo ir teisinės valstybės principams.

13. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar Lietuvos Respublikos Prezidentės Jos Ekscelencijos Dalios Grybauskaitės 2015 m. gruodžio 28 d. pasirašytas dekretas Nr. IK-507, kuriuo Algimantą Valantiną paskyrė Lietuvos apeliacinio teismo teisėju, savo turiniu ir priėmimo tvarka galimai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7 straipsnio 1 ir 2 dalims bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos preambulėje įtvirtintiems teisingumo ir teisinės valstybės principams.

14. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar Lietuvos Respublikos Prezidentės Jos Ekscelencijos Dalios Grybauskaitės 2016 m. balandžio 15 d. dekretas Nr. 1K-628, kuriuo Algimantą Valantiną paskyrė Lietuvos apeliacinio teismo pirmininku, savo turiniu ir priėmimo tvarka galimai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7 straipsnio 1 ir 2 dalims bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos preambulėje įtvirtintiems teisingumo ir teisinės valstybės principams.

15. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro Evaldo Pašilio veiksmai ir neveikimas pagal 2016 m. sausio 11 d. Nr. 5.6-115, 2016 m. sausio 12 d. Nr. 5.6-134, 2016 m. sausio 13 d. Nr. 5.6-156, 2016 m. sausio 14 d. Nr. 5.6-171, 2016 m. sausio 15 d. reg. Nr. 5.6-190, 2016 m. sausio 18 d. reg. Nr. 5.6-215, 2015 m. sausio 20 d. reg. Nr. 5.6-240, 2016 m. vasario 15 d. reg. Nr. 5.6-580, 2016 m. kovo 3 d. reg. Nr. 5.6-800 skundus neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir/ar Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras Evaldas Pašilis šiurkščiai nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir nesulaužė prokuroro duotą priesaiką, pradėti apkaltos procesą ir spręsti Lietuvos

Respublikos Generalinio prokuroro Evaldo Pašilio ir apkaltos ir konstitucinės atsakomybės klausimą.

16. Garantuoti Lietuvos Respublikos Konstitucijos viršenybę teisės sistemoje ir konstitucinį teisėtumą, spręsti ar Lietuvos Respublikos Konstitucijos 118 straipsnio 5 dalis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai bei teisingumo ir teisinės valstybės, demokratijos, suvereniteto ir kitiems konstituciniams principams.

17. Garantuoti Lietuvos Respublikos Konstitucijos viršenybę teisės sistemoje ir konstitucinį teisėtumą, spręsti, ar Lietuvos Respublikos Konstitucijos 118 straipsnio 6 dalis, kurioje yra nustatyta, kad prokurorų skyrimo ir atleidimo tvarką nustato įstatymas ir Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 22 straipsnio teisės norma „generalinio prokuroro, jo pavaduotojų skyrimo ir atleidimo tvarka“ neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, teisingumo ir teisinės valstybės, demokratijos, suvereniteto ir kitiems konstituciniams principams.

18. Pradėti apkaltos procesą ir spręsti Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro Dariaus Valio apkaltos ir konstitucinės atsakomybės klausimą dėl galimai šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimų ir duotos priesaikos sulaužymo bei kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą prašant spręsti, ar Dariaus Valio toleravimas politinės ir teisinės korupcijos, kitų nusikaltimų, prokuratūros neveikimo ir/ar nagrinėjant Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro Dariaus Valio ir jam pavaldžių prokurorų veiksmus ir neveikimas pagal 2013 m. lapkričio 21 d. skundą, reg. Nr. 5.6-5110 ir atsisakius tirti ikiteisminio tyrimo baudžiamąją bylą Nr. 10-9-064-04, ginti viešą interesą civilinėse ir administracinėse bylose, neprieštarauja *inter alia* Lietuvos Respublikos Konstitucijos 118 straipsnio 1 dalies nuostatai: „Ikiteisminį tyrimą organizuoja ir jam vadovauja <...> prokuroras“ ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro ir jam pavaldžių prokurorų veiksmai ir neveikimas neprieštarauja *inter alia* Lietuvos Respublikos Konstitucijos 118 straipsnio 2 dalies nuostatai: „Prokuroras įstatymo nustatytais atvejais gina asmens, visuomenės ir valstybės teisės bei teisėtus interesus.

19. Pradėti apkaltos procesą ir spręsti buvusiam Lietuvos Respublikos generaliniam prokurorui Algimantui Valantinui ir apkaltos, konstitucinės atsakomybės klausimą dėl galimai šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimų ir duotos priesaikos sulaužymo bei kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą prašant spręsti, ar Algimanto Valantino toleravimas politinės ir teisinės korupcijos, kitų nusikaltimų, prokuratūros neveikimo ir/ar nagrinėjant Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro ir jam pavaldžių prokurorų veiksmus ir neveikimas pagal 2013 m. lapkričio 21 d. skundą, reg. Nr. 5.6-5110 ir atsisakius tirti ikiteisminio tyrimo baudžiamąją bylą Nr. 10-9-064-04, ginti viešą interesą civilinėse ir administracinėse bylose, neprieštarauja *inter alia* Lietuvos Respublikos Konstitucijos 118 straipsnio 1 dalies nuostatai: „Ikiteisminį tyrimą

organizuoja ir jam vadovauja <...> prokuroras“ ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro ir jam pavaldžių prokurorų veiksmai ir neveikimas neprieštarauja *inter alia* Lietuvos Respublikos Konstitucijos 118 straipsnio 2 dalies nuostatai: „Prokuroras įstatymo nustatytais atvejais gina asmens, visuomenės ir valstybės teisės bei teisėtus interesus.“

20. Pradėti apkaltos procesą ir spręsti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininko Dainiaus Žalimo pašalinimo iš pareigų klausimą kaip galimai šiurkščiai pažeidusiam Lietuvos Respublikos Konstituciją ir sulaužusiam duotą priesaiką apkaltos ir konstitucinės atsakomybės klausimą bei kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą prašant spręsti, ar Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininko Dainiaus Žalimo veiksmai ir neveikimas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir/ar Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininko Dainiaus Žalimo veiksmai ir neveikimas nėra pavojingi Lietuvos nacionaliniam saugumui, funkcijų ir pareigų neatlikimu nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir/ar sulaužė duotą priesaiką, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

21. Pradėti apkaltos procesą ir spręsti Lietuvos Respublikos Seimo nario, Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko Artūro Paulausko apkaltos ir konstitucinės atsakomybės klausimą dėl galimai šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimų ir duotos priesaikos sulaužymo bei kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą prašant spręsti, ar Lietuvos Respublikos Seimo nario, Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko Artūro Paulausko veiksmai ir neveikimas pagal 2013 m. gruodžio 4 d. skundą, 2014 m. sausio 16 d. skundą, 2014 m. kovo 26 skundą, reg. G-2014-3413 neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir/ar Lietuvos Respublikos Seimo narys Artūras Paulauskas savo veiksmis ir neveikimu, funkcijų ir pareigų neatlikimu nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir/ar sulaužė duotą priesaiką.

22. Pradėti apkaltos procesą ir spręsti Lietuvos Respublikos Seimo nario, Lietuvos Respublikos Žmogaus teisių komiteto pirmininko Leonardo Talmonto apkaltos ir konstitucinės atsakomybės klausimą dėl galimai šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimų ir duotos priesaikos sulaužymo bei kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą prašant spręsti, ar Lietuvos Respublikos Seimo nario, Lietuvos Respublikos Žmogaus teisių komiteto pirmininko Leonardo Talmonto veiksmai ir neveikimas pagal pareiškėjo skundus neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir/ar Lietuvos Respublikos Seimo narys Artūras Paulauskas savo veiksmis ir neveikimu, funkcijų ir pareigų neatlikimu nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir/ar sulaužė duotą priesaiką.

23. Pradėti apkaltos procesą ir spręsti Lietuvos Respublikos Seimo nario, Lietuvos Respublikos Seimo antikorupcijos komisijos pirmininko Vitalijaus Gailiaus apkaltos ir

konstitucinės atsakomybės klausimą dėl galimai šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimų ir duotos priesaikos sulaužymo bei kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą prašant spręsti, ar Lietuvos Respublikos Seimo nario Vitalijaus Gailiaus veiksmai ir neveikimas pagal pareiškėjo 2013 m. gruodžio 3 d. skundą neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir/ar Lietuvos Respublikos Seimo narys Vitalijus Gailius savo veiksmais ir neveikimu nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir/ar nesulaužė duotą priesaiką.

24. Pradėti apkaltos procesą ir spręsti Lietuvos Respublikos Seimo nario, Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komisijos pirmininko Julijaus Sabatausko apkaltos ir konstitucinės atsakomybės klausimą dėl galimai šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimų ir duotos priesaikos sulaužymo bei kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą prašant spręsti, ar Lietuvos Respublikos Seimo nario Julijaus Sabatausko veiksmai ir neveikimas pagal pareiškėjo 2014 m. sausio 16 d. skundą neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir/ar Lietuvos Respublikos Seimo narys Julius Sabatauskas savo veiksmais ir neveikimu, funkcijų ir pareigų neatlikimu nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir/ar sulaužė duotą priesaiką.

25. Pradėti apkaltos procesą ir spręsti Lietuvos Respublikos Seimo nario Vytauto Matulevičiaus apkaltos ir konstitucinės atsakomybės klausimą dėl galimai šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimų ir duotos priesaikos sulaužymo bei kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą prašant spręsti, ar Lietuvos Respublikos Seimo nario Vytauto Matulevičiaus veiksmai ir neveikimas pagal pareiškėjo 2014 m. birželio 10 d. skundą neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir/ar Lietuvos Respublikos Seimo narys Vytautas Matulevičius savo veiksmais ir neveikimu, funkcijų ir pareigų neatlikimu nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir/ar sulaužė duotą priesaiką.

26. Pradėti apkaltos procesą ir spręsti Lietuvos Respublikos Seimo narės, Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos pirmininkės Rimantės Šalaševičiūtės apkaltos ir konstitucinės atsakomybės klausimą dėl galimai šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimų ir duotos priesaikos sulaužymo bei kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą prašant spręsti, ar Lietuvos Respublikos Seimo narės (šio metu Vyriausybės narės) veiksmai ir neveikimas pagal pareiškėjo 2014 m. birželio 9 d. skundą neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir/ar Lietuvos Respublikos Seimo narė Rimantė Šalaševičiūtė savo veiksmais ir neveikimu, funkcijų ir pareigų neatlikimu nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir/ar sulaužė duotą priesaiką.

27. Pradėti apkaltos procesą ir spręsti Lietuvos Respublikos Seimo narės, Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto pirmininkės Jolitos Vaičkienės apkaltos ir konstitucinės atsakomybės klausimą dėl galimai šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimų ir

duotos priesaikos sulaužymo bei kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinę Teismą prašant spręsti, ar Lietuvos Respublikos Seimo narės veiksmai ir neveikimas pagal pareiškėjo 2014 m. balandžio 23 d. skundą neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir/ar Lietuvos Respublikos Seimo narė Jolita Vaickienė savo veiksmais ir neveikimu, funkcijų ir pareigų neatlikimu nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir/ar sulaužė duotą priesaiką.

28. Atlikti parlamenti4e kontrolę, kaip teismai ir teisėjai laikosi Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų, pradėti apkaltos procesą teisėjams, kurie šiurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir sulaužė duotą priesaiką, padarė nusikaltimus.

29. Užtikrinti Lietuvos nacionalinį ir visuomenės saugumą nuo Lietuvos valdžios ir valstybės pareigūnų aukščiausio lygio sisteminės, politinės, teisinės korupcijos ir kitų nusikaltimų.

Jeigu 2015 m. daugiausia pareiškėjai teikė kreipimusis, kuriuose buvo pateikti pasiūlymai ar reikalavimai, susiję su Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso keitimu ar papildymu (27), tai 2016 m. buvo teikiami kreipimaisi, kuriuose buvo pateikti siūlymai ir reikalavimai, kurių išsprendimui reikėtų keisti įvairius įstatymus.

Iš 34 gautų kreipimųsi 20 buvo pripažinti peticijomis, ir jos buvo priimtos nagrinėti. Taigi peticijomis buvo pripažinta 58.82 % visų gautų kreipimųsi. Komisija pripažino peticijomis: 2015 m. – 67,03 % kreipimųsi, 2014 m. – 46,27 %, 2013 m. – 62,64 %, 2012 m. – 75,6 %, 2011 m. – 92.52 %, 2010 m. – 40 %, 2009 m. – 53.85 %, 2008 m. – 42.11 %, 2007 – 53.85 %, 2006 m. – 26.78 %, 2005 m. – 23.68 %, 2004 m. – 26.7 %, 2003 m. – 18 %, 2002 m. – 21.42 %, 2001 m. – 31.91 %.

Daugiausia kreipimaisi nebuvo pripažinti peticijomis todėl, kad kreipimesi pateikti pasiūlymai buvo nepagrįsti ir buvo piktnaudžiaujama peticijos teise (Peticijų įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punktas). Taip pat dažnai Komisija priimdavo sprendimus nenagrinėti kreipimusis Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais, kadangi jie neatitiko Peticijų įstatymo nustatytų reikalavimų – juose nebuvo suformuluoti pasiūlymai ar reikalavimai, visiškai nebuvo nurodyti pateiktų pasiūlymų tikslai ir priežastys ir kt. Peticijomis taip pat nebuvo pripažinti kreipimaisi, vadovaujantis Peticijų įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 5 punktu, nes Komisija per kalendorinius metus dėl tų pačių reikalavimų ir siūlymų, išdėstytų kreipimesi, jau buvo priėmusi sprendimą.

Jeigu Komisija anksčiau, praktiškai kasmet, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi (pateiktų pasiūlymų nagrinėjimas nepriklauso Komisijos kompetencijai) priimdavo sprendimus po kelis kreipimusis persiųsti Vyriausybės Peticijų komisijai ar savivaldybių peticijų komisijoms, 2016 m. tokių atvejų nebuvo, tačiau šiais metais Komisija gavo Radviliškio peticijų komisijos persiustą kreipimąsi, kuris buvo pripažintas peticija, ji priimta nagrinėti, o ją išnagrinėjus iš esmės, buvo nuspręsta atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą.

2016 m. baigtos nagrinėti ne visos petichijos, nes jos buvo gautos 2016 m. pabaigoje, todėl nebuvo spėta jas iš esmės išnagrinėti. Petichijų įstatymas reikalauja išnagrinėti petichijas operatyviai, draudžiama vilkinti petichijų nagrinėjimą. Visos petichijos turi būti išnagrinėtos ne vėliau kaip per 90 kalendorinių dienų nuo sprendimo priimti petichiją nagrinėti priėmimo dienos. Taigi 3 petichijas liko išnagrinėti 2017 m.

19 petichijų buvo išnagrinėtos iš esmės ir dėl jose pateiktų pasiūlymų buvo priimti sprendimai bei teiktos Seimui išvados dėl jų tenkinimo ar atmetimo.

Kreipimasi „Dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo numatant lengvatinio 5 procentų tarifo taikymą receptiniams nekompensuojamiems vaistams“ buvo nuspręsta pripažinti petichija ir priimti ją nagrinėti, taip pat vadovaujantis Petichijų įstatymo 9 straipsnio 12 dalimi ir Komisijos nuostatų 20 punktu, buvo nuspręsta šią petichiją perduoti Seimo Biudžeto ir finansų komitetui svarstyti kartu su Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-4092, kuriame yra sprendžiamas petichijoje keliamas klausimas – nustatyti lengvatinių 5 procentų tarifą receptiniams nekompensuojamiesiems vaistams.

Petichijų įstatymo 9 straipsnio 12 dalyje yra nustatyta, kad tuo atveju, kai kreipimasis pripažįstamas petichija ir ji priimama nagrinėti, tačiau Seime, Vyriausybėje ar savivaldybės institucijose jau yra užregistruotas ar svarstomas teisės akto projektas, kuriame yra suformuluoti pareiškėjo petichijoje pateikti siūlymai ar reikalavimai, tokia petichija yra perduodama svarstyti kartu su minėtu teisės akto projektu.

Komisijos nuostatų 20 punkte skelbiama, kad kai kreipimasis pripažįstamas petichija ir ji priimama nagrinėti, tačiau Seime jau yra užregistruotas ar svarstomas teisės akto projektas, kuriame suformuluoti pareiškėjo petichijoje pateikti siūlymai ar reikalavimai, tokia petichija kartu su to teisės akto projektu perduodama Seimo posėdžių sekretariatui arba komitetui Seimo paskirtam pagrindiniu tam teisės akto projektui nagrinėti.

2016 m. Komisija nusprendė tenkinti Alinos Sapkėvič ir kitų pareiškėjų petichijoje pateiktus pasiūlymus. Seimas pritarė Komisijos išvadai ir lapkričio 8 d. priėmė Seimo protokolinių nutarimų tenkinti petichijoje pateiktus pasiūlymus, taip pat sudaryti darbo grupę Lietuvos Respublikos statybos įstatymo ir kitų statybos dalykus reglamentuojančių įstatymų pakeitimams, susijusiems su šioje petichijoje pateiktais pasiūlymais, parengti.

Kitose petichijose, kurias Komisija iš esmės išnagrinėjo 2016 m., pateiktus pasiūlymus buvo nuspręsta atmesti, taip pat vadovaujantis Petichijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi, buvo priimti sprendimai teikti Seimui išvadas dėl jose pateiktų pasiūlymų atmetimo. Visiems šiems Komisijos sprendimams Seimas pritarė ir priėmė Seimo protokolinius nutarimus atmesti petichijose pateiktus

pasiūlymus. Šie Seimo sprendimai, remiantis Peticijų įstatymo 16 straipsniu, yra galutiniai ir neskundžiami.

2016 m. gruodžio 8 d. buvo priimtas dar 2015 m. Komisijos parengtas ir Seime užregistruotas Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo VIII-1313 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2919.

2015 m. Komisija parengė Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo VIII-1313 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siekta įgyvendinti 2006 m. sausio 26 d. priimtą Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimą. Jame buvo pripažinta, kad Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 10 straipsnio 4 dalies nuostata „sprendimas atsisakyti tenkinti skundą yra galutinis ir neskundžiamas“ ta apimtimi, kuria įtvirtinta, jog asmuo, manantis, kad Seimo, savivaldybės tarybos sprendimas atsisakyti tenkinti skundą dėl peticijų komisijos sprendimo nepripažinti kreipimosi peticija ar peticijos nepriimti nagrinėti nėra grindžiamas Lietuvos Respublikos peticijų įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytais pagrindais arba yra grindžiamas tokiais pagrindais, kurie nėra nustatyti Lietuvos Respublikos peticijų įstatyme ar kituose įstatymuose, negali tokio sprendimo apskųsti teismui, prieštarauja atitinkamai Lietuvos Respublikos Konstitucijos 95 straipsnio 1 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnio 1 daliai, 33 straipsnio 2 ir 3 dalims.

Po pateikimo Seimas šiam projektui pritarė, tačiau Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas 2015 m. birželio 10 d. nusprendė daryti įstatymo projekto svarstyme pertrauką ir kreiptis į Konstitucinį Teismą su prašymu išaiškinti Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 26 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 10 straipsnio 4 dalies ir 16 straipsnio atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ motyvuojamosios dalies IV skyriaus 4 punkto nuostatą „<...>Peticijų įstatymo 10 straipsnio 4 dalies nuostata „sprendimas atsisakyti tenkinti skundą yra galutinis ir neskundžiamas“ ta apimtimi, kuria įtvirtinta, jog asmuo, manantis, kad Seimo, savivaldybės tarybos sprendimas atsisakyti tenkinti skundą dėl peticijų komisijos sprendimo nepripažinti kreipimosi peticija ar peticijos nepriimti nagrinėti nėra grindžiamas Peticijų įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytais pagrindais arba yra grindžiamas tokiais pagrindais, kurie nėra nustatyti Peticijų įstatyme ar kituose įstatymuose, negali tokio sprendimo apskųsti teismui, prieštarauja Konstitucijos 30 straipsnio 1 daliai, 33 straipsnio 2 ir 3 dalims“ reiškia, kad Lietuvos Respublikos pilietis turi turėti galimybę šioje nuostatoje nurodytais pagrindais apskųsti teismui Seimo ar Vyriausybės priimtą sprendimą.

Tuo tikslu Komitetas parengė ir užregistravo Seimo nutarimo projektą Nr. XIIP-3896 „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu išaiškinti Lietuvos Respublikos konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 26 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo

10 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 10 straipsnio 4 dalies ir 16 straipsnio atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“.

2016 m. balandžio 7 d. Seimas priėmė nutarimą Nr. XII-2291, kuriame pateikė prašymą Nr. 1B-11/2016 išaiškinti Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 26 d. nutarimo motyvuojamosios dalies IV skyriaus 4 punkto minėtą nuostatą.

2016 m. birželio 28 d. Konstitucinis Teismas priėmė sprendimą Nr. KT20-S10/2016 „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 26 d. nutarimo nuostatos išaiškinimo“, kuriame nusprendė išaiškinti, kad Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 26 d. nutarimo motyvuojamosios dalies IV skyriaus 4 punkto nuostata „Peticijų įstatymo 10 straipsnio 4 dalies nuostata „sprendimas atsisakyti tenkinti skundą yra galutinis ir neskundžiamas“ ta apimtimi, kuria įtvirtinta, jog asmuo, manantis, kad Seimo, savivaldybės tarybos sprendimas atsisakyti tenkinti skundą dėl peticijų komisijos sprendimo nepripažinti kreipimosi peticija ar peticijos nepriimti nagrinėti nėra grindžiamas Peticijų įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytais pagrindais arba yra grindžiamas tokiais pagrindais, kurie nėra nustatyti Peticijų įstatyme ar kituose įstatymuose, negali tokio sprendimo apskųsti teismui, prieštarauja Konstitucijos 30 straipsnio 1 daliai, 33 straipsnio 2 ir 3 dalims“ *inter alia reiškia, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją pilietis turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą dėl Seimo sprendimo atsisakyti tenkinti skundą dėl Seimo peticijų komisijos sprendimo nepripažinti kreipimosi peticija ar peticijos nepriimti nagrinėti, jei toks sprendimas nėra grindžiamas Lietuvos Respublikos peticijų įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytais pagrindais arba yra grindžiamas tokiais pagrindais, kurie nėra nustatyti Lietuvos Respublikos peticijų įstatyme ar kituose įstatymuose, o bylą nagrinėjantis teismas (teisėjas), kilus abejonėms dėl tokio Seimo sprendimo teisėtumo, privalo sustabdyti bylos nagrinėjimą ir kreiptis į Konstitucinį Teismą, kad šios abejonės būtų pašalintos.*

Atsižvelgdamas į šį Konstitucinio Teismo išaiškinimą, Seimas 2016 m. gruodžio 8 d. priėmė Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo VIII-1313 10 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIII-68, kuriame nustatė, kad Seimo, Vyriausybės ar savivaldybės tarybos sprendimas atsisakyti tenkinti skundą dėl peticijų komisijos sprendimo nepripažinti kreipimosi peticija ar peticijos nepriimti nagrinėti, nepagrįstas šiame įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytais pagrindais arba grindžiamas pagrindais, kurie nenustatyti šiame įstatyme ar kituose įstatymuose, gali būti skundžiamas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Tokiu būdu, praėjus daugiau kaip 10 metų nuo Konstitucinio Teismo nutarimo priėmimo, buvo priimtas įstatymas, įgyvendinęs 2006 m. sausio 26 d. priimto Konstitucinio Teismo nutarimą dėl jo motyvuojamosios dalies IV skyriaus 4 punkto nuostatos, kad „sprendimas atsisakyti tenkinti skundą yra galutinis ir neskundžiamas“ ta apimtimi, kuria įtvirtinta, jog asmuo, manantis, kad

Seimo, savivaldybės tarybos sprendimas atsisakyti tenkinti skundą dėl peticijų komisijos sprendimo nepripažinti kreipimosi peticija ar peticijos nepriimti nagrinėti nėra grindžiamas Peticijų įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytais pagrindais arba yra grindžiamas tokiais pagrindais, kurie nėra nustatyti Peticijų įstatyme ar kituose įstatymuose, negali tokio sprendimo apskųsti teismui, prieštaravimo Konstitucijos 30 straipsnio 1 daliai, 33 straipsnio 2 ir 3 dalims.

2016 m. taip pat buvo Seime priimtas Lietuvos Respublikos valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIII-55. Dar 2015 m. Komisija nusprendė tenkinti Pranciškaus Zinkevičiaus peticijoje pateiktą pasiūlymą apdovanoti ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu motinas, pagimdžiusias ir užauginusias bei gerai išauklėjusias 5 ir daugiau vaikų. Seimas pritarė Komisijos išvadai, todėl Komisija parengė ir Seime užregistravo Lietuvos Respublikos valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3420.

Pažymėtina, kad 2016 m. rugsėjo 22 d. Vilniaus apygardos teismas priėmė sprendimą kaip nepagrįstą atmesti Tomo Mackevičiaus skundą dėl Komisijos sprendimo jo ir kitų pareiškėjų kreipimosi „Dėl Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo pakeitimo Nr. XII-1818 ir Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymo pakeitimo Nr. XII-1819 pakeitimų“ nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais.

Šį sprendimą Komisija priėmė dar 2015 m. 2015 m. lapkričio 10 d. Tomas Mackevičius jį apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui, tačiau šis teismas 2016 m. rugsėjo 22 d. nusprendė, kad Komisijos sprendimas dėl Tomo Mackevičiaus ir kitų pareiškėjų kreipimosi yra teisėtas ir pagrįstas, t. y. priimtas, vadovaujantis Peticijų įstatyme ir kituose įstatymuose nustatytais pagrindais.

Pažymėtina ir tai, kad tai ne pirmas teismų sprendimas, kai teismai pripažino, kad Komisijos priimti sprendimai dėl kreipimusi buvo priimti, vadovaujantis Peticijų įstatyme ir kituose įstatymuose nustatytais pagrindais, t. y. teisėti ir pagrįsti.

Lietuvos Respublikos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija savo 2013 m. gruodžio 3 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-1328-13 pažymėjo, kad asmuo turi teisę naudotis teismine pažeistų konstitucinių teisių ir laisvių gynyba tik skundžiant Seimo, savivaldybės tarybos sprendimą atsisakyti tenkinti skundą dėl Peticijų komisijos sprendimo nepripažinti kreipimosi peticija ar peticijos nepriimti nagrinėti.

Lietuvos Respublikos vyriausiasis administracinis teismas 2014 m. balandžio 4 d. administracinėje byloje Nr. A-822-91-14, teismo proceso Nr. 3-61-3-01065-2012-0 priėmė nutartį, kurioje konstatavo, kad teisminė kontrolė Seimo Peticijų komisijos veiksmų atžvilgiu nėra numatyta teisės aktuose, dėl to vertintina kaip itin ribota ir sietina tik su esminiais konstitucinių

teisių ir laisvių pažeidimais, kad teisminė kontrolė yra apribota patikrinimu, ar atsakovo sprendimas grindžiamas Peticijų įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytais pagrindais.

Komisija 2016 m. iš viso gavo 186 skundus, prašymus, pasiūlymus, raštus ar laiškus. Į juos visus buvo atsakyta ir buvo parengti 243 raštai, atsakymai į pareiškimus, skundus, prašymus, kreipimuis ar peticijas.

Nors Peticijų įstatyme yra aiškiai nurodyta, kad Komisija nenagrinėja skundų, pareiškimų ir pasiūlymų, į visus laiškus buvo atsakyta ir paaiškinta arba jie buvo persiūsti kitoms institucijoms, kurių kompetencijai priklauso spręsti laiškuose išdėstytas problemas.

Komisija taip pat dažnai konsultuoja asmenis, kurie kreipiasi į ją, prašydami paaiškinti Peticijų įstatymo nuostatas, ypač susijusias su kreipimosi formos ir turinio reikalavimais.

Nagrinėjant peticijas, į posėdžius, vadovaujantis Peticijų įstatymo 5 straipsniu, visada yra kviečiami pareiškėjai. Dažniausiai jie atvyksta ir aktyviai dalyvauja posėdžiuose.

Peticijų įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje yra nustatyta, kad vykdydamos Peticijų įstatymo nustatytas funkcijas, peticijų komisijos turi teisę pasitelkti specialistų (ekspertų), kreiptis į valstybės institucijas, mokslo bei studijų institucijas, švietimo įstaigas su prašymu pateikti išvadas ir kitokią reikiamą medžiagą, pakviesti į savo posėdžius valstybės institucijų, išskyrus teismų, atstovus iš anksto su jais suderintu laiku ir išklausti jų informaciją. Todėl nagrinėjant peticijose pateiktus pasiūlymus, konsultuodami, teikdami išvadas, savo nuomones bei kitą medžiagą, Komisijai geranoriškai talkina kai kurie Seimo komitetai, Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, ministerijos, ekspertai ir konsultantai.

PRIDEDAMA: 89 lapai.

Pagarbiai

Komisijos pirmininkas

Petras Čimbaras